

Югозападен университет „НЕОФИТ РИЛСКИ“
Правно-исторически факултет
Катедра „Публичноправни науки“

АВТОРЕФЕРАТ

на

ДИСЕРТАЦИЯ

**Тема: ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ СПОРЕД БЪЛГАРСКОТО И
МАКЕДОНСКОТО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО**

за присъждане на образователната и научна степен

„Доктор“

Дисертант: Даница Монева

Научен ръководител: проф. д-р Веселин Вучков

Благоевград, 2017

Дисертационният труд е с обем от 242 страници и се състои от въведение, изложение в три глави, заключение и библиография. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи. Списъкът на използваните литературни източници се състои от заглавия на български, македонски и английски език.

Защитата на дисертационния труд ще се състои на 07 февруари 2017 г. от 14:00 часа в Правно-исторически факултет, Катедра „Публичноправни науки“ - Югозападен университет „Неофит Рилски“, на заседание на Научното жури.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННОТО ИЗСЛЕДВАНЕ.....	4
1. Въведение в темата.....	4
2. Актуалност на изследваната тема.....	5
3. Обект и предмет на изследването.....	5
4. Цел и задачи.....	6
5. Обхват на изследването.....	7
6. Методология на изследването.....	7
II. ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	8
III. КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	8
1. Увод.....	8
2. Първа Глава.....	9
3. Втора Глава.....	11
4. Трета Глава.....	15
IV. ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	19
V. ПУБЛИКАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	21

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННОТО ИЗСЛЕДВАНЕ

1. Въведение в темата

Както е известно, процесът на глобализация е от решаващо значение за дейностите на организираната престъпност. В частност, след превръщането на Европа в единно икономическо пространство, тя се превърна и в единно пространство за действие на структурите на организираната престъпност. Премахването на граничния контрол по вътрешно европейските граници създаде условия лицата с престъпни намерения да могат да осъществяват незаконните си действия без особени затруднения. Престъпните групировки създават множество дружества, под прикритието на които могат да осъществяват дейност в различни области на икономиката.

С отварянето на границите въпросът за свободното движение на стоки, хора и капитали придоби особено значение. Посредством свободната търговия, особено в рамките на Европейския съюз, и огромните стокови потоци, които не могат да бъдат изцяло контролирани, изпраните пари се вливат в икономиката. Именно чрез свободната търговия и свободно движение през граница се откриват повече възможности за организираните криминални структури да вкарат в законово обръщение незаконно получени доходи или да извършат така нареченото „изпиране на пари” .

Макар, че е почти невъзможно да се определят по статистически начин размерите на изпираните пари в международен мащаб, използването на различни икономически показатели помага на Международния Валутен Фонд /МВФ/ да определи, че изпраните пари са между 2 и 5 на сто от световния брутен вътрешен продукт или най-малко между 590 милиарда и 1,5 трилиона щатски долара годишно. Държавния департамент на САЩ оценява изпирането на пари в света на 1 трилион долара годишно, а според други оценки общият годишен оборот достига до 2,8 трилиона щатски долара на годишна база .

Глобализацията на икономическите процеси, бягството на капитали от рисковите зони в света, усилващият се международен характер на

организираната престъпност предизвикаха обединяването на международната общност в борбата срещу изпирането на пари. Утвърждава се разбирането, че успехът на мерките срещу изпирането на пари зависи от тяхното сходно регламентиране, хармонизиране и уеднаквяване във всички страни, което да позволи по – нататъшно осъществяване на правна помощ между тези държави.

Осъзнаването на важността на проблема от страна на световната финансова система и политическият елит и необходимостта от мощен международен отпор, предопределят създаването на основна рамка за разкриване и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

2. Актуалност на изследваната тема

Актуалността на дисертационното изследване се изразява в сериозната заплаха, която изпирането на пари оказва върху националната и международната финансова сигурност и тежките социално-икономически и политически последици, които това явление нанася както върху цялото общество, така и върху всеки отделен гражданин.

Заплахата за националната финансова сигурност и негативните последици за обществото от изпирането на пари, намират проявление в следните насоки: затрудняване на конкуренцията и „убиване” на легалния частен сектор; нарушаване надеждността на финансовите институции; неустойчиво икономическо развитие и формиране на бюджетни дефицити; ограничаване на икономическата политика; влошаване репутацията на държавата и др.

3. Обект и предмет на изследването

Обект на дисертационното изследване е развитието на мерките за противодействие на изпирането на пари в международните актове и в българското и македонското наказателно право. Изследва се обективната страна на изпирането на пари и субективните признаци на състава по член 253 от НК на Република България и по член 273 от НК на Република Македония.

В дисертацията се изследват същността, комплексният характер и специфичните особености на понятието „изпиране на пари“ като дейност по легализиране на незаконно придобити финансови средства и представянето им като получени от законна икономическа дейност. Изяснени са етапите, през които преминава процесът по изпиране на „мръсните“ пари (*пласмент, напластяване, интегриране*) чрез използване на многобройни и твърде различни по вид и сложност операции и схеми. Изведени се негативните последици и ефекти от интегрирането на престъпно придобитите печалби във финансовата система и тяхното въздействие върху икономическия, политическия и социалния живот на страната.

4. Цел и задачи

Целта на дисертационното изследване е да се разработят научнообосновани предложения за повишаване ефективността от прилагането на мерките срещу изпирането на пари.

Могат да бъдат посочени много причини защо е необходима борбата срещу изпирането на пари:

- целта на голям брой престъпления е получаването на печалба от физическото лице или от групата, извършваща съответното деяние. Изпирането на пари представлява обработка на сумите, получени чрез престъпления, с цел прикриване на незаконния им произход. Процесът има важно значение, тъй като позволява на престъпника да се ползва от „печалбите“ си, без това да създава опасност за източника, като в същото време се създава впечатление за законност;

- изпирането на пари подхранва паралелни икономически вериги, като по този начин се отразява върху пазара, върху търговския и платежния баланс, създават се незаконни връзки между различни действащи лица, генерират се несравними по големина парични потоци и може да бъде предизвикан срив в баланса (икономическа или финансова криза в държавата поради изтичането на големи парични суми), създаване на парични потоци и оттам данъчни измами;

- на криминологично равнище изпирането на пари позволява на престъпните организации да оказват влияние върху икономическата система, както и върху обществените институции и отношения, главно защото незаконните средства се използват за корупционни цели. Този порочен кръг е заплаха за демокрацията.

5. Обхват на изследването

Обхватът на изследването се разпростира върху обширен информационен ресурс. Използвани са специализираните научни източници и редица журналистически публикации.

6. Методология на изследването

В изследването са приложени методите анализ, синтез, индукция, дедукция, наблюдение, аналогия, сравнение.

II. ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Обем

Дисертационният труд е в обем 242 страници, от които 229 – основен текст и 13 – приложения. Изложението е структурирано във въведение, три глави и заключение. Библиографията включва 97 източника (10 на латиница и 87 на кирилица).

III. КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Увод

Изпирането на пари е актуален проблем, най-вече във връзка с цялостното поведение на организираната престъпност и по-точно – нейното проникване в самата сърцевина на икономиката и политиката и нарастването на влиянието ѝ върху икономическия и политическия живот на обществата. Макар и условно, мащабът на изпирането на пари може да се илюстрира с данните за количеството мръсни пари, които биват изпирани всяка година. Международният валутен фонд пресмята, че изпраните пари в света годишно възлизат на 2 до 5% от световния брутен вътрешен продукт – или между 600 милиарда и 1,5 трилиона долара. Подобна е оценката и на Държавния департамент на САЩ, където оценяват прането на пари в света на 600 млрд. долара годишно.

След като за цялата международна среда е характерно, че се перат огромни количества мръсни пари, то едва ли България и Македония може да останат острови, на които изпирането на пари е сведено до незначителни размери.

1. Първа Глава

ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНОСТ

В първата глава е представена появата на организирана престъпност и нейните корени. Освен това, посочена е връзката на организираната престъпност с мафията, както и усилията на държавните институции за преустановяване на организираната престъпност. Също така, в тази глава става дума и за проблемите, свързани с разбирането на организираната престъпност по отношение на това, кое дело представлява организирана престъпност, т.е. проблема за определянето на престъпленията като организирана престъпност.

В по-нататъшното изложение е дадена дефиниция на организираната престъпност, както и описание на престъпленията, които попадат в обхвата на понятието организирана престъпност. Определянето на организираната престъпност е дадено и в по-широк, и в тесен смисъл на тълкуване, като същевременно, направен е преглед на мненията за определяне на организираната престъпност според привържениците на разширителното или стеснителното тълкуване на понятието организирана престъпност.

В същия раздел, представени са някои въпроси по отношение на организираната престъпност, т.е. по отношение на това кой е отговорен за предотвратяване на организираната престъпност, дали организираната престъпност е подкрепена от властта и дали организираната престъпност се проявява сред висшите органи на властта.

Въз основа на теоретичните обяснения за появата на организирана престъпност, е направен и преглед на определени Конвенции, които се отнасят до определянето на организираната престъпност и приемането на тези Конвенции от страна на Република Македония и Република България. По този начин е даден и преглед на историческите аспекти в борбата срещу организираната престъпност още от времето на английските крале и примери за това как още през този период се е осъществявала превенция срещу организираната престъпност.

В по-нататъшната част от труда в тази глава са представени и криминологични аспекти на организираната престъпност, като на принципа на теоретичния дискурс – към значително по-актуална дата. Направен е преглед

на световната литература от областта на наказателното право и организираната престъпност и е направен опит за сублимиране и систематизиране на многобройните фактори, които допринасят за появата на организираната престъпност, като принуда, заплаха, изнудване и други елементи.

Освен това, показани са и характеристиките и елементите на организираната престъпност, сравнявайки характеристиките на организираната престъпност със заключенията от няколко изследователи в тази област.

Когато става въпрос за формите на организираната престъпност, са дадени резултатите от проучване на ООН, с което се определят различните организационни форми на групите на организираната престъпност в световен мащаб. Изследването на Обединените нации анализира организираните престъпни групи в шестнадесет отделни държави и стига до организационната типология, като определя различните организационни форми в отделните страни в дисертацията.

Всъщата част е дадена и типология на организираната престъпност, където са показани разликите между различните видове и форми на организираната престъпност. В този раздел са дадени различни ситуации и контексти на проявлението на организираната престъпност, в зависимост от политическото, социалното, икономическо и друго местоположение в институционалната йерархия на една или няколко държави, участниците в организираната престъпност, както и тяхната връзка с обществените структури. По-долу в този раздел, са дадени и конкретните видове организираната престъпност и е направено подразделение на организираните престъпни деяния според различни критерии, както и необходимостта от контрол на системите на компетентните структури в една държава в борбата срещу организираната престъпност. В този контекст, посочени са Интерпол и Европол, които имат ефект в проектирането на специфични методи и тактики за откриване и доказване на различните видове организирана престъпност.

Освен това, разработени са моделите на организираната престъпност, започвайки от тяхното първоначално развитие, чак до съвременните модели на организирана престъпност. Даден е преглед на създаването и развитието на определени организации или секториот правителствените системи, които са се занимавали с изучаване на природата и мащаба на организираната

престъпност - първо в САЩ. В същата глава са разработени подробно всички модели на организираната престъпност като престъпна група, защитници, специална подкрепа и подкрепа от страна на обществото и от поръчителите.

С разработката на моделите на организираната престъпност завършва първата част от труда, като е даден подробен преглед на появата, причините за появата, развитието и необходимостта от защита от организираната престъпност.

2. Втора Глава ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ

В началото на втората глава е направено въведение, което се отнася до определението на понятието „изпиране на пари“ и защо възниква изпирането на пари. Изложени са няколко дефиниции и окончателно е представена съвременната дефиниция на понятието изпиране на пари чрез цитиране на няколко автори, които се занимават с появата на изпиране на пари и са част от някои научно-изследователски кръгове.

По-долу в този раздел са разработени и причините за появата на изпиране на пари, етиологията на самото понятие и на самия феномен, както и къде се появява този феномен и защо точно там (в икономиката, финансите и високите технологии). Дадени са и проблемите, които предизвиква изпирането на пари в международен план, с оглед на това, че този проблем е сериозен проблем поради силата, която имат финансовите институции, които са най-често използваните канали за изпиране на пари.

Въпреки, че във въведението е дадена дефиниция на понятието изпиране на пари, в тази глава има специална точка, която е посветена на точно и прецизно дефиниране на самото понятие, изхождайки от историята на изпирането на пари, от измама чак до съвременното прецизно дефиниране на самото понятие. Като източник на точното дефиниране на понятието, представени са важни документи и конвенции, каквато е Конвенцията на ООН, която е първият и най-важният документ, който се отнася до организираната престъпност, в която попада и изпирането на пари; след това, според друг важен международен документ, който съдържа изчерпателно определение за изпирането на пари, а това е Конвенцията за изпирането, разкриването,

замразяването и изземването на приходите от престъпления, приета от Съвета на Европа през 1990 г., или Страсбургската конвенция.

След като е вярно, изчерпателно и точно дефиниран терминът „изпирание на пари“, тази част продължава със самия процес на изпирание на пари и дава определение за самия процес, за самата дейност на изпирание на пари, както и определянето на лицата, които участват в изпирането на пари и тяхната квалификация. Според много световни литературни източници, процесът на изпирание на пари е разделен на три етапа, следователно, даден е преглед и на етапите, т.е. фазите при изпирание на пари. Всеки етап е изчерпателно изследванот стартирането на процеса на изпирание на пари и по отношение на характеристиките му. В този раздел са дадени и възгледите на ФТФА за изпирание на пари и характеристиките на всяка от фазите според ФТФА. Освен, че е изчерпателно представен процесът на изпирание на пари, в този раздел е разгледана и първата възможност за изпирание на пари в Република Македония и как промяната на марката в евро позволява изпирането на пари в Република Македония. Изследвана е и гледната точка на Международния валутен фонд за количеството на изпирани пари в световни рамки, като е анализирано колко е сериозен този проблем в глобален (световен) мащаб.

След разработката на процеса на изпирание на пари, следват методите за изпирание на пари. В този раздел са дадени целите на групите, които се занимават с пране на пари, както и техните усилия за опазване на тяхното придобито по незаконен начин имущество от конфискация, с цел да могат да продължат действията си, свързани с изпирането на пари. Тук в детайли са показани различните методи, които служат на престъпните групи или отделните престъпници за изпирание на пари. Анализирани са методът на интегриране на парите, използването на стратегията за пренасяне на товари, начинът на използване на финансовите институции за изпирание на пари, след това, използването и на нефинансовите институции и търговските бизнес субекти за същата цел, откриване и управление на тайни сметки, и са изследвани начините за ограничаване на част от посочените методи, както и определени държавни актове, с които се затруднява възможността от прилагане на някой от посочените методи за изпирание на пари.

Лицата, които участват в изпирането на пари и други престъпни групи саразвили много специализирани техники и методи, създадени, за да отговорят

на престъпните им нужди, по-специално, за да отстранят „замърсяванията“ от парите и да ги поставят извън обсега на правоприлагащите служби. Именно поради това е направен преглед и на типологията и тенденциите за изпиране на пари, където са показани системи, чрез които се перат пари, различните начини за изпиране на пари чрез тези системи, както и различията на страните в контрола на банковите институции. Как тенденцията е прането на пари да възниква отразлични незаконни дейности, като трафик на наркотици, алкохол, цигари, различни фалшификати и така нататък. След прегледа на типологията, следва определението, т.е. представяне на тенденциите за изпиране на пари и използването на определени институции, които подпомагат лицата, които участват в изпирането на пари, за да прехвърлят парите през националните граници. Като източник на литература за типологията и определението е показана типологията според ФТФА от 1988 година.

Освен това, в тази част, се показват и техники за изпиране на пари с помощта на световната търговска система, чиито елементи се използват именно за изпиране на пари чрез различни методи, които се анализират в този раздел. Тук отново се прилагат ръководствата и насоките на ФТФА за разкриване на изпирането на пари чрез световните търговски системи, както и стандартите на ФТФА от 2003 г. които са настройки във финансовите системи и различните нефинансови посредници.

Един сегмент от този раздел е посветен и на надценяване и подценяване на стоките и услугите, като един от начините за изпиране на пари, подкрепено с примери. Тук са дадени няколко техники за изпиране на пари чрез стоки и услуги, като издаване на многократни фактури за едни и същи стоки и услуги (с примери от Република Македония), след невярно представяне на количеството на стоките и услугите, невярно представяне на качеството или вида стоките и услугите, фирми „фантоми“, методи и техники, които са напълно обяснени и подкрепени с примери за по-лесно разбиране на същността на самия метод за изпиране на пари. Специален сегмент от тази част на труда е разработката на процеса на изпиране на пари в Колумбия, където са описани количеството пари, които се перат от картелите, тъй като те излизат на черния пазар и схемата за изпиране на пари на колумбийските картели.

Като особено важен фактор в този раздел са защитните мерки от изпиране на пари и законодателството. По този начин е поставен акцент върху

това, че мерките за защита от изпиране на пари трябва да се поддържат в световен мащаб, а не само на национално ниво, с оглед на това, че изпирането на пари, най-често се осъществява по маршрут от една в друга държава с по-слабо законодателство в областта на банковата система. Представени са проекти, по които работят страните от Югоизточна Европа, като едни от най-засегнатите страни с организираната престъпност (наркотици, оръжия и т.н.), както и мерките и промените в законодателството на Европейския съюз, ООН и препоръките на ФТФА.

Особено интересни точки от втората част са точките за изпиране на пари в Република Македония и Република България, където е направено едно сравнение между двете страни в областта на организираната престъпност, изпирането на пари и мерките, които се предприемат за изкореняване на това явление. Частта, която се отнася за Република Македония, обхваща представяне на компетентните органи, които са отговорни за защита от изпиране на пари и показване на законовите актове, които се отнасят за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. При това са дадени всички административни единици и законодателни актове, които се отнасят до проблема с изпирането на пари и техните действия и мерки. За да може да се получи ясна картина как работи македонската система за защита от изпиране на пари, са дадени два случая, които трябва да помогнат за разбирането на това как работи македонската защитна система срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма. Също така, направен е преглед на стратегическия план за предотвратяване на изпирането на пари и финансиране на тероризма в периода 2009-2011 г., като национална стратегия за борба срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма. В този раздел е описано и значението на сътрудничеството между институциите, които са възлагащи за предотвратяване на изпирането на пари, като Министерството на вътрешните работи, финансовата полиция, митниците на Република Македония, Прокуратура на Република Македония, Министерство на правосъдието и финансовите и нефинансовите институции, с цел защита от пране на пари. В заключение към сегмента за Република Македония, са дадени мерките и действията и законодателните актове, които се предприемат за защита и предотвратяване на изпирането на пари. Също така е анализирано и хармонизирането на законовите актове, които се отнасят в областта на

организираната престъпност и изпирането на пари с директивите на Европейския съюз.

Що се отнася до България, като начало на частта за изпиране на пари в Република България е направен преглед на дейността на Дирекцията за финансово разузнаване, която е подробно разработена и описана. При това се показват действията, които се предприемат от тази институция с цел идентифициране на съмнителни клиенти и сделки, критериите за класифициране като съмнителни клиенти, събиране и съхранение на информация и разкриване на информацията. Освен това в текста следва посочване на държавните органи, които са компетентни за извършване на процедури срещу пране на пари и описание на вътрешното законодателство и законови разпоредби. Специален акцент е поставен върху откриването на изпирането на пари и механизмите, формите и методите за откриване на такива незаконни дейности, направено е и сравнение с други страни от Европейския съюз по отношение на компетентните органи и институции. Също така, изследван е и Наказателния кодекс на Република България в детайли, като е направен един задълбочен анализ на законовите разпоредби, които се отнасят до това незаконно действие.

В края на тази част, се показват проблемите с изпирането на пари като геополитически проблем, даден е преглед на начините, чрез които се перат парите и какъв е размерът на изпраните пари годишно от прилагане на различни незаконни действия и необходимостта от международна координация в борбата с изпирането на пари.

3. Трета Глава

КОНФИСКАЦИЯ НА ИМУЩЕСТВО И ИМУЩЕСТВЕНА ПОЛЗА

Третата глава започва с въведение, което се отнася до мотивите за участие в организираната престъпна дейност, финансовата облага и придобиването на незаконни имоти в следствие на прилагане и участие в незаконни дейности. С оглед на това, че цялостното имущество (имоти, доходи и т.н.) е придобито по незаконен начин, то подлежи на конфискация като начин

за защита на потърпевшата страна. С цел ефективност в превенцията и борбата с тежки престъпления, е необходимо да се съсредоточим върху намирането, замразяването, изземването и конфискацията на приходите, придобити чрез извършването на престъпления. Различните законодателства могат да представляват сериозна пречка за упражняването на ефективна и успешна борба срещу международната организирана престъпност. Затова е необходимо да се предприемат редица законодателни мерки, които ще позволят да се намерят, замразяват и изземват доходите, придобити чрез извършването на престъпления и да се позволи международно преследване и съдебно сътрудничество в наказателната процедура.

Обхванати са и международните регулации и стандарти, като например Конвенцията на Обединените нации (ООН) срещу незаконната търговия с наркотици и психотропни вещества, след това Конвенцията на Съвета на Европа за изпиране на пари, разследване, изземване и конфискация на приходите, придобити чрез извършването на престъпления, Конвенцията на ООН от 2000г. срещу транснационалната организирана престъпност, заедно с нейните протоколи, Конвенцията на ООН за борба срещу корупцията от 2003г., Конвенцията от 2005г. на Съвета на Европа за изпиране, разследване, изземване и конфискация на доходи, придобити чрез престъпления и финансиране на тероризма, Рамково решение за прилагане на заповеди за замразяване на имущество или доказателства в ЕС, Рамково решение за прилагане на принципа на взаимното признаване на заповедите за конфискация, документи и актове, които се отнасят до конфискацията на имот на този, който незаконно е придобил същия.

Освен това, мерките за конфискация на имущество, произтичащи именно от тези международни стандарти, както и националните режими за конфискация, които са съобразени с посочените международни стандарти, зависят от конкретната държава и са много различни и в самия Европейски съюз.

След разработката на мерките и режимите за конфискация на незаконно придобито имущество, следва частта за временните мерки, в която е разработена системата и процедурите за успешна конфискация. Тук се анализират съответните процедури, които ще позволят идентификация, проследяване и бързо реагиране от страна на компетентните органи, както и

законовите възможности за достъп до банкови данни за определено заподозряно физическо или юридическо лице. Освен това, следва разработване на специалните разузнавателни институции, които работят в посока превенция на изпирането на пари и различни препоръки от Европейския съвет, които се отнасят до защита на трети лица и управление на замразеното или конфискувано имущество.

Като особено важен сегмент от този раздел е международното правосъдие, с оглед на това, че организираната престъпност, често пъти е трансгранична, а националните законодателства се различават. В този раздел се показва необходимостта от съществуването на общи правила и процедури, приети на международно ниво, които ще позволят конфискацията на доходите от престъпност. Необходими са общи правила, за да се гарантира ефективен обмен на информация, помощ, признаване и изпълнение на изискванията на чуждите държави и други форми на международно сътрудничество. По този начин е дадена препоръка за това кои сегменти трябва да се споделят, т.е. установят на международно ниво, с цел непрекъснато и безпрепятствено сътрудничество между компетентните служби и институции, като международно наблюдение на банкови сметки, информация за банкови сделки и други подобни.

Освен това, показани са временни мерки, като замразяване и конфискация на имущество, акцентиращи върху Рамковото решение на Съвета за изпълнение на заповеди за замразяване на имущество или доказателства в Европейския съюз и пълната му разработка в този сегмент.

Както по-рано бе заявено, необходима е законова подкрепа за конфискация на имуществото на този, който е извършил престъпление, тази подкрепа се намира в националните законодателни актове, които са обяснени в тази част, с кратък преглед на Разпоредбата на алинея 5, член 23, от Конвенцията от 2005 година. По-нататъшният част се отнася до разработване на различни конвенции и решения по отношение на разделянето на собствеността на конфискуваното имущество, придобито незаконно.

Въз основа на законовите актове, Конвенциите и Решенията, които са предварително посочени, следва частта за конфискация на имуществото и имуществените ползи, като същевременно е направен сравнителен преглед на националните законодателства на някои страни от Европейския съюз, които се

отнасят до начина на конфискация на имущество, придобито по незаконен начин. При сравнението може да се види, че почти всички европейски законодателства смятат конфискацията като най-добрият начин за действие срещу извършителите на престъплението. Към това се присъединяват и различни конвенции, които са описани в този раздел и за които е направено сравнение, с цел да се определи съдържанието на тези документи - актове, решения и декларации.

С направеното изследване на всички значими конвенции, решения, законодателни актове и декларации, завършва и третата част от труда, а с това и самият труд.

IV. ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Проведеното изследване показва, че съществуват редица сериозни проблеми пред противодействието на изпирането на пари. Проблемите и перспективите за тяхното преодоляване са свързани с подобряване на политиките и законодателството, взаимодействието и обвързаността на институциите, повишаване на капацитета им и т.н. Възможно е да се определят няколко основни приоритета, изпълнението на които да доведе до значително подобряване на противодействието на изпирането на пари. Такива са:

- Основен проблем, затрудняващ доказването и санкционирането на изпирането на пари, е тясната връзка, която законодателно е установена между изпирането на пари и предикатното престъпление;
- Подобряване на кадровия капацитет и организацията на работата по противодействие на изпирането на пари.
- Наложително е да се увеличи броят на хората, специализирани в работа срещу изпиране на пари, както и да се повишат изискванията за професионализма на кадрите. Необходима е организация на работата, при която по-активно да бъдат свързвани разследванията на престъпления, генериращи големи печалби, с паралелно проследяване и разследване на паричните потоци;
- Създаване на механизъм за постоянен мониторинг и подобряване на противодействието на изпирането на пари. Необходим е аналитичен център, който да създава цялостна представа както за самия феномен изпиране на пари и неговия мащаб, така и за борбата с него и постоянно да обогатява тази представа. Необходимо е аналитично звено от високо квалифицирани специалисти, което да е извън рамките на отделните институции, работещи по противодействие на изпирането на пари, чиято работа да е защитена от публичност, включително и за институциите, работещи по проблема, и което да не се занимава с оперативна дейност.
- Необходима е промяна във философията на законодателството за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност. Наложително е отпадане на ограничението за отнемане на

имущество само на лица, които имат доказана в съда престъпна дейност по определени състави от Наказателния кодекс. Необходимо е осигуряване на законова възможност за отнемане на имущество, придобито от незаконна дейност или от нетрудови доходи. Специализираният орган за установяване на такова имущество да се самосезира подобно на оперативните служби.

V. ПУБЛИКАЦИИ, СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Монева, Д. Техники за изпиране на пари с помощта на световната търговска система, Електронно списание „Право, политика, администрация“, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград, бр. 3, 2016г. <http://www.lpajournal.com/wp-content/uploads/2016/10/D-Moneva-full-text.pdf>
2. Moneva, D. Institution and Protection Systems Against Money Laundering in Republic of Macedonia, International Journal of Sciences: Basic and Applied Research (IJSBAR)(2016) Volume 30, No 4, pp 398-404. <http://gssrr.org/index.php?journal=JournalOfBasicAndApplied&page=article&op=view&path%5B%5D=6637&path%5B%5D=3229>